

ræist'ek⁹ rúnar. Nedtill på stenen: *es kunni val¹⁰ knarri¹⁰ stjra.*

- (3) senare blott i ordet **ont**, hvilket, jemfördt med de förra inskrifternas beteckningssätt bör tolkas såsom *ond*. Sålunda synas de uppländska Ingvar-stenarne mig tillhöra den typologiska period, som använde óss-runan i betydelsen *o* och då Ingvar sannolikt föll år 1041, enligt Hildebrand p. anf. st. s. 9, faller sålunda senare hälften af 1000-talet till denna period, åtminstone hvad Upland beträffar. Till samma slutsats kan man komma på annan väg. En runsten vid Kålstad, Häggeby socken, Håbo härad, Upland, L. 50, är efter G. Stephens' tolkning rest öfver en man 'som vester satt i tingalidet', hvilken uppgift hänvisar till ungefär samma tid som Ingvar-stenarne, enär tingalidet, de engliga och danska konungarnes i England lifvakt, uppsattes af konung Ethelred 1010 och upplöstes af Edvard bekännaren år 1050, men nämnes äfven derefter kort före slaget vid Stanfordbro 1066. I denna inskrift förekommer namnet **hioruarþr**, alltså ett ex. på óss-runans användning i bet. *o*. På den genom innehållet med denna inskrift samhöriga inskriften L. 49, äfvenledes vid Kålstad, förekomma flera ex. på denna användning af óss-runan: **hioruarþr**, **broþur**. Genom uppgiften: **uisti auk ufaih þeiR hieku** visar sig denna inskrift jemte den föregående bilda en grupp med de öfriga inskrifter, som äro ristade af **uiseti**, nämligen L. 379, 460, 475, 476, 507, och dessa gifva än flera ex. på användning af óss-runan i betydelsen *o*, nämligen: L. 379 **biorn, koþ** 'Gud', **kos** 'Guds' **moþiR**, L. 460 **broþur**, L. 475 **þurmontr**, L. 476 **alkoþir**, L. 507 **iohan, moþur, koþ** 'Gud'. Att alla dessa stenar verkligen ristats af samme ristare **Uiseti**, göres troligt af att de använda den förkortade **s**-typen ¹, ett streck i öfre kanten af raden. Dock förekommer ej denna typ på de båda Kålstad-stenarne. Att Kålstad-stenen har namnformen **uisti** betyder intet, ty samma namnform finnes L. 379, hvilken eger den nämnda egendomliga **s**-typen, som dessutom äfven anträffas L. 452, 465, 591 och måhända äro äfven dessa att tillskrifva **Uiseti**. Om tidsbestämningen för Kålstad-stenen, L. 50, är riktig och om Uiseti-ristningarne med rätta sammanföras med denna, afgifver denna grupp af inskrifter mångfaldiga vittnesbörd om att óss-runan i senare hälften af 1000-talet uti Upland användes med ljudvärdet *o* och bekräfta de uppländska Ingvar-stenarnes utsago om denna fråga. Ingvar-stenarne i Södermanland (L. 817, 860, 913, 927, 969, 973, 980, samt 957, 959, jfr. nedan, D. 8:vo 46, 82) lära oss deremot, att samtidigt i grannlandskapet óss-runan användes i betydelsen nasaleradt *a*, ehuru visserligen vittnes-